

080518 Heliga trefaldighets dag Annelie Inghamn Pettersson

1:a Moseboken 18:1-8.

I dag vill jag utgå från den gammaltestamentliga texten i min predikan.

För en tid sedan fick jag frågan: vad har du för Gudsbild? Hur tänker du, om du skulle förklara Gud? Jag svarade: jag tror på en tre-enig Gud. Min vän tittade storögt på mig. Det där låter inte helt enkelt, hurå tre-enig? Hennes reaktion fick mig att inse att mitt ordval inte var det bästa. Att förklara Gud som någon slags abstrakt triangel, kan låta komplicerat om man inte är så insatt i den kristna tron. Men frågan fick i alla fall mig att fundera och reflektera över hur vår Gudsbild egentligen ser ut.

Ibland kan man behöva bilder för att se och förstå hur saker och ting hänger samman. Det är också så att enligt gammal biblisk tradition så fick man inte avbilda Gud. Men ändå kan vi i konstens värld se hur människan har försökt ge en bild av Guds väsen. Ett exempel är Michelangelos målning i Sixtinska kapellet i Rom, som visar Gud och hans pekande finger som möter Adams i begynnelsen, när världen och människan skapas.

I den gammaltestamentliga texten i dag hörde vi om hur Abraham fick besök av Herren själv.

Herren visade sig för Abraham i Mamres lund. Abraham satt i tältöppningen under den hetaste tiden på dagen. Han såg upp och fick se tre män stå där framför honom. Då reste han sig från sin plats i tältöppningen och skyndade mot dem och kastade sig ner på marken. ”Herre”, sade han, ”visa mig den hedern att du inte går förbi din tjänare. Låt mig hämta lite vatten så att ni får tvätta av era fötter. Sedan kan ni lägga er och vila under ett träd, så tar jag fram lite mat som ni kan styrka er med innan ni fortsätter - nu när ni ändå har kommit vägen förbi.” De svarade: ”Ja, gör det!”. Sedan skyndar han sig till Sara, ber henne baka bröd och ber en av sina tjänare att anrätta en god måltid av spädkalven som han tagit rätt på. Därefter ställer han sig på behörigt avstånd för att betrakta sina gäster medan de äter. Så gick det till när Abraham fick besök av Herren själv i gestalt av tre män. Tre änglar.

I ikonografins värld så finns det många regler och föreskrifter man ska följa, för att det ska vara riktigt enligt traditionen. Man säger t.ex. aldrig att man målar en ikon, utan man skriver den. Alla viktiga händelser i bibeln finns att se, både från gamla och nya testamentet. Och bakom varje ikons tillkomst, finns alltid en tanke, en teologi som är av stor betydelse och till andlig uppbyggelse för alla som betraktar ikonerna. Och det hör också till traditionen att en ikonmålare alltid skriver en ikon under bön. Det gör att ikonerna får del av Guds kraft och utstrålar på detta sätt också sin kraft till betraktaren av ikonerna.

På 1400-talet levde en ikonmålare vid namn Andrew Rublev. Han har skrivit en ikon som heter: ”Den heliga tre-enigheten”.

Ikonen beskriver just den här händelsen. När Abraham får besök av Gud själv. Gud visar sig då som tre personer, tre änglar.

Henry Nouwen har skrivit en utläggning om denna ikon och jag har inspirerats till viss del av honom i denna predikan. En av änglarna föreställer Fadern som har ett hus bakom sig. Detta hus representerar, fadershuset som också är kärlekens hus.

Av teologin får vi lära oss att detta hus också är ett hem, där också vi får vara. Där vi kan känna, Gud med oss. Gud som känner mig och rannsakar mig, kan vi läsa om i psalm 139. Där beskriver David på vilket sätt Gud finns närvarande i vår vardag.

”Om jag står eller sitter så vet du det”. Ingenting går Gud förbi, det finns ett intresse för våra liv. ”Fast du är långt borta vet du vad jag tänker”. Varje nattlig fundering, varje beräknande strategi, varje god handling. I vers tre kan vi läsa att Gud följer oss var vi går. I vers fem säger han: ”Du omger mig på alla sidor jag är helt i din hand”. Orden talar om ett fullkomligt beskydd där alla mina behov är kända. De talar om en Gud som bryr sig om oss.

Av Fadern fick vi en gång livet, därför är våra liv oerhört viktiga och i kärlekens hus får vi leva, omslutna av Guds beskydd.

Så vill jag beskriva den andra ängeln. På ikonen är den placerad i mitten. Den föreställer Sonen, Jesus Kristus. Han har ett träd bakom sig. Det skall föreställa livets träd, korset. Om vi stannar vid livets träd, korset. Så har vi genom Sonen, Jesus Kristus fått syndernas förlåtelse och det eviga livet. Han gick frivilligt vägen till korset för att dö och uppstå.

Han säger: ”Kom till mig alla ni som är tyngda av bördor”. Han talar till människor som är insnärjda av bud och förbud. Dåtidens människor som fick lära sig att de knappt kunde ta ett steg på sabbaten utan att göra fel. Han kommer med ett nytt bud, och han beskriver sig själv som mild och ödmjuk. Genom att lära av honom, får vi veta vad Jesu ok innebär för människan. Han beskriver det som skonsamt. Det är inte till för att plåga någon. ”Bördan” är att leva tillsammans med Kristus. Och att följa hans anvisningar är lätt, eftersom den kristne får insikten att den kraft som ges i samband med att leva i hans efterföljelse är en gåva från Gud.

Han kommer för att ge oss ett nytt bud, ett bud som handlar om att älska Gud av hela sitt hjärta, och sin nästa som sig själv.

Han har gett oss budet att älska sin nästa, det är inte alltid lätt. Han ber oss att ha fördrag med varandra, i tålmod och kärlek. Men många konflikter orsakas av att vi bär på olika rädslor. ”Rädsla drivs ut genom fullkomlig kärlek” säger Johannes i sitt första brev.

Rädslor möter vi på olika sätt i vår vardag. Men om vi låter bilden av kärlekens hus flytta in och ta plats i vårt hjärta som ett inre rum. Och om vi lär oss att leva i detta kärlekens rum. Om vi bär detta kärlekens rum med oss dagligen, så får inte denna världens rädslor någon slutgiltig kraft över oss.

Vi kan leva i vardagen, vi kan gå till våra arbeten eller våra skolor och utföra våra sysslor samtidigt som vi vistas i kärlekens rum. Det kan vi, därför att kärleken nu har sin boning inom oss.

Och slutligen den tredje ängeln representerar den helige Ande. Hjälparen som Jesus skulle be Fadern sända oss. Anden finns alltid närvarande hos oss. Vår kropp är ett tempel för den helige Anden, som vi har inom oss och som vi har fått från Gud. Bakom denna ängel kan man i ikonen se ett berg torna upp sig. Berget symboliserar den andliga höjd vi kan nå genom bönen. Bödens kraft är oerhört stark, trons kraft är oerhört stark. Vi har vår hjälpare, som har tagit sin boning i vårt hjärta, vi har bönen.

I mitten sedan på bilden finns en kalk som innehåller ett lamm. De tre änglarna utstrålar en tillgivenhet för varandra en harmoni, som är så stor, att de trots att de är tre, blir ett i kärleken. Och lammet i dess mitt visar vad kärlek är. I den heliga tre-enigheten lever ingen för sig själv, utan var och en ger sitt liv för de två andra. Kärleken är fullkomlig i denna gudomliga cirkel. Däri ligger trons kärna. Den utgivande kärleken.

I denna cirkel får också vi leva, i denna närhet där kärleken flödar, får också vi ta plats. Jesus har sagt: bli kvar i mig, så blir jag kvar i er”. Här handlar det om att vara i Gud. Vi kan leva i Guds hus, genom att vara medvetna om att vi bär med oss, vårt inre kärlekens rum i vår vardag. Det gör vi när vi lever ett andligt liv och när vi lever i bön. Vi lever i världen men utan att tillhöra världen. Att leva ett andligt liv innebär att Gud är med oss.

Det här är ett sätt att beskriva Gud. Utifrån de tre änglarnas besök hos Abraham. Den heliga tre-enigheten. Kanske kan den här bilden ge oss en glimt av vem Gud är. Men hur vår bild av Gud än ser ut, och hur vi än försöker beskriva Gud, så kommer Gud alltid vara mycket, mycket större än vår föreställningsförmåga.
Amen.